

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

เป็นที่ยอมรับกันโดยทั่วไปว่า ภาษาอังกฤษเป็นภาษาสากลที่ใช้เป็นสื่อกลางในการติดต่อ แลกเปลี่ยนข่าวสารกันระหว่างประเทศต่าง ๆ ทั่วโลก เป็นเครื่องมือสำคัญในการค้นคว้าหาความรู้ ทำให้เข้าถึงวิทยาการใหม่ ๆ ช่วยให้ทราบความเคลื่อนไหวเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ซึ่งในปัจจุบันภาษาอังกฤษได้เข้ามาเกี่ยวข้องและมีบทบาทต่อชีวิตความเป็นอยู่ของคนไทยมากขึ้น การเรียนรู้ภาษาอังกฤษจึงเป็นสิ่งสำคัญและจำเป็นยิ่ง ถึงแม้ว่าหลักสูตรปัจจุบันจะกำหนดให้ภาษาอังกฤษเป็นวิชา เลือک ความสำคัญและความจำเป็นก็มีได้ลดน้อยลง ดังที่ สุไร พงษ์ทองเจริญ (2526:2) ได้กล่าวไว้ว่า "โดยเหตุที่คนไทยนิยมเรียนภาษาอังกฤษกันมาก ประกอบกับเป็นความจำเป็นของผู้ปกครอง คุ้ม โรงเรียนส่วนใหญ่จึงจัดให้มีการสอนภาษาอังกฤษทั้งในระดับประถมศึกษา และมัธยมศึกษา"

ถึงแม้ว่าคนไทยส่วนใหญ่ให้ความสำคัญกับภาษาอังกฤษมาก แต่การเรียนการสอนภาษาอังกฤษที่ผ่านมา ยังไม่ประสบความสำเร็จเท่าที่ควร โดยเฉพาะในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ซึ่ง จะเห็นได้จากการที่สำนักงานทดสอบทางการศึกษา กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ ได้ทำการ ตรวจสอบคุณภาพการศึกษาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย 2524 ประจำปีการศึกษา 2527 ทั่วประเทศ โดยกำหนดระดับการผ่านสมรรถภาพต่าง ๆ ทางการเรียน วิชาภาษาอังกฤษเป็น 3 ระดับดังนี้

1. ควรปรับปรุง ได้คะแนนอยู่ในระดับ 1 ใน 3 ของคะแนนเต็มในสมรรถภาพด้านต่าง ๆ
2. ปานกลาง ได้คะแนนอยู่ในระดับ 2 ใน 3 ของคะแนนเต็มในสมรรถภาพด้านต่าง ๆ
3. ดี ได้คะแนนอยู่ในระดับ 3 ของคะแนนเต็มในสมรรถภาพด้านต่าง ๆ

ผลจากการตรวจสอบปรากฏว่า การประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษ โดยการวิเคราะห์ระดับผ่านสมรรถภาพทางการเรียนด้านต่าง ๆ ซึ่งแบ่งออกเป็น 4 ด้านเป็นดังนี้

1. ความสามารถในการใช้ภาษาพูด นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ทั่วประเทศมีระดับผ่านเฉลี่ย 1.30 ซึ่งอยู่ในระดับควรปรับปรุง

2. ความสามารถในการเข้าใจเรื่องที่อ่าน นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ทั่วประเทศ มีระดับผ่านเฉลี่ย 1.29 ซึ่งอยู่ในระดับควรปรับปรุง นอกนั้นระดับผ่านเฉลี่ยของเขตการศึกษาต่าง ๆ มีค่าใกล้เคียงกับระดับผ่านเฉลี่ยของนักเรียนทั่วประเทศ ยกเว้นเขตการศึกษา 13 (กรุงเทพมหานคร) ซึ่งมีระดับผ่านเฉลี่ย 1.50 อยู่ในระดับที่ควรปรับปรุงและปานกลาง

3. ความสามารถในการรู้ระเบียบวิธีของภาษา นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ทั่วประเทศ มีระดับผ่านเฉลี่ย 1.36 ซึ่งอยู่ในระดับควรปรับปรุง

4. ความสามารถในการใช้ภาษาเพื่อการสื่อความหมาย นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ทั่วประเทศ มีระดับผ่านเฉลี่ย 1.48 ซึ่งอยู่ในระดับควรปรับปรุง นอกจากนั้นระดับผ่านเฉลี่ยของแต่ละเขตการศึกษา ก็อยู่ในเกณฑ์ที่ควรปรับปรุงเช่นเดียวกัน (สำนักงานทดสอบทางการศึกษากรมวิชาการ 2529:121-122)

สำหรับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ที่เลือกเรียนแผนการเรียนต่าง ๆ ยกเว้นแผนการเรียนคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ ประจำปีการศึกษา 2527 ในเขตกรุงเทพมหานครนั้น มีระดับผ่านเฉลี่ย 1.56 ซึ่งอยู่ในระดับควรปรับปรุง และปานกลาง ส่วนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในสมรรถภาพด้านต่าง ๆ อยู่ในระดับควรปรับปรุงและปานกลางเป็นส่วนใหญ่ ได้แก่

ความสามารถในการใช้ภาษาพูด	ระดับเฉลี่ย	1.49
ความสามารถในการเข้าใจเรื่องที่อ่าน	ระดับเฉลี่ย	1.50
ความสามารถในการรู้ระเบียบวิธีของภาษา	ระดับเฉลี่ย	1.55
ความสามารถในการใช้ภาษาเพื่อการสื่อความหมาย	ระดับเฉลี่ย	1.84

(สำนักงานทดสอบทางการศึกษากรมวิชาการ 2529:91-92)

จากเอกสารและรายงานการวิจัยดังกล่าวแสดงให้เห็นว่า การเรียนการสอนภาษาอังกฤษ โดยเฉพาะในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ยังต้องมีการปรับปรุงและพัฒนาในทุก ๆ ด้าน

สาเหตุที่ทำให้การเรียนการสอนภาษาอังกฤษในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายในปัจจุบันไม่ประสบผลสำเร็จเท่าที่ควรนั้น เป็นผลมาจากการเปลี่ยนแปลงหลักสูตรวิชาภาษาอังกฤษจากหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2518 มาเป็นหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2524 ซึ่งนับว่าเป็นการเปลี่ยนแปลงหลักสูตรทั้งระบบ คือ เปลี่ยนโครงสร้าง เป้าหมาย จุดประสงค์ เกณฑ์การจบหลักสูตร ตลอดจนแบบเรียน กิจกรรมต่าง ๆ ซึ่งมุ่งให้ผู้เรียนมีความสามารถในการ

ใช้ทักษะทั้ง 4 คือ ฟัง พูด อ่าน เขียน ใค้อย่างคล่องแคล่วและถูกต้อง เพื่อประโยชน์ในการสื่อสารในชีวิตประจำวัน (หน่วยศึกษานิเทศก์กรมสามัญศึกษา 2524:1) ดังนั้นในการเตรียมการสอนหรือดำเนินการสอนที่มีประสิทธิภาพในแต่ละครั้ง ครูจึงจำเป็นต้องมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องหลักสูตรเป็นอย่างดี ต้องมีหลักยึดเพื่อเป็นแนวทางในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนว่ามุ่งให้ผู้เรียนมีพฤติกรรมอย่างไรจึงจะสนองเจตนารมณ์ของหลักสูตรได้มากที่สุด เพราะการที่หลักสูตรจะสัมฤทธิ์ผลมากน้อยเพียงใดนั้น ย่อมขึ้นอยู่กับการสอนของครูเป็นสำคัญ ดังที่ วิชัย คิสสระ (2519:165) กล่าวว่า สมรรถภาพการสอนของครู เป็นตัวแปรสำคัญที่จะส่งผลต่อผู้เรียน ถ้าการสอนของครูดี ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนก็จะติดตามไปด้วย ซึ่งสอดคล้องกับแนวความคิดของ สุโร พงษ์ทองเจริญ ที่กล่าวว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเรียนรู้ของนักเรียนมากที่สุดคือ ตัวครู ความรู้ ความชำนาญ คุณภาพของครู ความกระตือรือร้นในการสอน การชวนขยายหาความรู้ของครู ลักษณะต่าง ๆ เหล่านี้ล้วนแต่ส่งผลต่อการเรียนรู้ของนักเรียนทั้งสิ้น (สุโร พงษ์ทองเจริญ 2526:17)

กานดา ณ กลาง (2515:11-14) ได้ให้ข้อคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาและความล้มเหลวในการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษของไทยไว้ว่า ปัญหาสำคัญประการหนึ่งเป็นปัญหาที่เกี่ยวกับตัวครู กล่าวคือ จำนวนครูผู้ทรงคุณวุฒิไม่เพียงพอกับการที่จำเป็นต้องสอนภาษาอังกฤษให้กับเยาวชนไทย ส่วนครูที่มีอยู่ก็ขาดความมั่นใจในความรู้ของตนเอง เพราะขาดความรู้ที่แน่นแฟ้นในเรื่องภาษาอังกฤษ ทั้งในด้านเนื้อหาวิชา วิธีสอน ความรู้เกี่ยวกับการศึกษาหลักการสอน และจิตวิทยา ซึ่งเป็นรากฐานสำคัญของการเป็นครูสอนภาษาอังกฤษ

ทรงพร อิศโรธกุล และ สุชาดา นิมนานิตย์ (2525:BE 1-2) กล่าวว่า วิชาภาษาอังกฤษได้รับการปรับเปลี่ยนตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อความหมายในขณะที่แบบเรียนและวิธีสอนส่วนใหญ่ยังเป็นไปตามแนวเดิม สร้างความบั่นป่วนไม่น้อยต่อนักเรียน ครู และผู้ที่เกี่ยวข้องอื่น ๆ นอกจากครูผู้สอนจะต้องยึดถือเนื้อหาของหลักสูตรใหม่เป็นหลักแล้ว ครูจำเป็นต้องรู้จักพลิกแพลงกระบวนการเรียนการสอน (Process) ตลอดจนการนำเสนอ (Presentation) ให้มีลักษณะเพื่อการสื่อความหมายอีกด้วย

สังเวียน สฤษดิ์กุล (2521:3-4) ได้กล่าวถึงปัญหาการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ ซึ่งพอสรุปประเด็นปัญหาได้ดังนี้

1. หลักสูตรไม่ได้ให้ความสำคัญต่อการสอนทักษะทั้ง 4 คือ ทักษะการฟัง พูด อ่าน และเขียนอย่างแท้จริง โดยทั่วไปแล้วในสภาพการเรียนการสอนจริง จะเน้นการอ่านและไวยากรณ์

เสียเป็นส่วนใหญ่ นอกจากนั้นอุปกรณ์การสอนที่จำเป็นในการสอนภาษาอังกฤษก็มักจะขาดแคลนด้วย

2. ครู-อาจารย์ภาษาอังกฤษในระดับประถมศึกษาและระดับมัธยมศึกษาส่วนใหญ่ สำเร็จการศึกษาจากวิทยาลัยและมหาวิทยาลัยก็จริง แต่ครู-อาจารย์เหล่านั้นก็ไม่ได้เชี่ยวชาญในการสอนทักษะทั้ง 4 ส่วนใหญ่จะมีความสามารถจริง ๆ เฉพาะในเรื่องการสอนการอ่านและการสอนไวยากรณ์เท่านั้น การนิเทศการสอนเพื่อปรับปรุงความสามารถในการสอนหรือเพื่อแก้ไขข้อบกพร่องภายในหมวดวิชาภาษาอังกฤษของโรงเรียนก็แทบจะไม่มี ผลก็คือ นักเรียน นักศึกษาที่ต้องการความรู้ภาษาอังกฤษให้ครบทั้ง 4 ทักษะอย่างจริงจัง จึงต้องเข้าเรียนในหลักสูตรเร่งรัดในการสอนภาษาของสถานสอนภาษาต่าง ๆ

3. นักเรียนที่สำเร็จการศึกษามาจากชั้นประถมศึกษาส่วนมากมีพื้นฐานความรู้ภาษาอังกฤษไม่ดีพอ ทำให้เป็นภาระของโรงเรียนมัธยมศึกษาที่จะต้องแก้ไขให้ดีขึ้นต่อไป

4. ครู-อาจารย์ภาษาอังกฤษบางคนมีความรู้ภาษาอังกฤษดีมาก แต่ไม่มีความสนใจเรื่องวิธีสอน ทำให้การสอนไม่มีประสิทธิภาพ

พวงเพ็ญ อินทรประวัตติ ได้สรุปปัญหาการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในเมืองไทยว่ามีปัญหาเกี่ยวกับครูผู้สอน ซึ่งความรู้ยังไม่ได้มาตรฐาน ไม่ชำนาญการสอนและเตรียมการสอน ไม่เข้าใจโครงสร้างของหนังสือแบบเรียน ดิฉันสังเกตเวลาสอน พื้นความรู้อ่อนเกินไป และไม่เชื่อมั่นในตนเอง อีกทั้งจำนวนนักเรียนในแต่ละห้องมากเกินไป ทำให้การสอนไม่ได้ผล (พวงเพ็ญ อินทรประวัตติ 2521:72-80)

ศรีวิชัย สุวรรณภักติ (2520:84-92) ได้กล่าวถึงปัญหาการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในส่วนที่แตกต่างไปจากที่ได้กล่าวมาแล้วพอสรุปได้ว่า ครูไม่ใช่อุปกรณ์ประกอบการสอน ขาดการใช้จิตวิทยาในการสอน และไม่มีเวลาตรวจงาน จำนวนนักเรียนในแต่ละห้องมีมากเกินไป นักเรียนไม่กล้าแสดงออก นักเรียนขาดการช่วยเหลือและสนับสนุนจากที่บ้าน สภาพที่ตั้งของโรงเรียนบางแห่งไม่เหมาะสมกับการสอนภาษา โรงเรียนยังขาดห้องสมุดที่ดีและไม่มีห้องปฏิบัติการทางภาษา

จากการวิจัยของ สมศักดิ์ เจริญสุข เกี่ยวกับสมรรถภาพของครูภาษาอังกฤษ พบว่าสมรรถภาพที่ครูภาษาอังกฤษระดับมัธยมศึกษาจำเป็นต้องมีนั้นประกอบด้วย ความรู้อย่างลึกซึ้ง ถูกต้องแม่นยำในเนื้อหาวิชาที่สอน มีทักษะทางภาษาที่ทุกด้าน โดยเฉพาะทักษะการพูด ต้องรู้วัตถุประสงค์หลักการ และโครงสร้างของหลักสูตรภาษาอังกฤษ และมีความสามารถในการถ่ายทอดความรู้โดยใช้เทคนิคหรือกลวิธีสอนได้เหมาะสม โดยเฉพาะในการนำเข้าสู่บทเรียนและกระตุ้นความสนใจ

ของผู้เรียน (สมศักดิ์ เจริญสุข 2524:81-82)

จากปัญหาดังกล่าวพอจะสรุปได้ว่า ครู เป็นบุคคลที่มีบทบาทสำคัญในการเรียนการสอน หลักสูตรจะสัมฤทธิ์ผลมากน้อยเพียงใด และสมรรถภาพทางการเรียนของนักเรียนจะดีหรือไม่ขึ้นอยู่กับครูเป็นสำคัญ ดังนั้น ในการที่จะปรับปรุงการเรียนและการสอนให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ สิ่งที่จะช่วยเหลือครูได้ก็คือ การนิเทศการศึกษา เพราะการนิเทศการศึกษามีจุดมุ่งหมายสำคัญอยู่ที่การช่วยปรับปรุงส่งเสริมกระบวนการเรียนการสอนให้ดีขึ้น (พนัส หันนาคินทร์ 2513:148) ซึ่งหลักเกณฑ์ที่สำคัญอย่างหนึ่งของการนิเทศการศึกษา คือ ต้องทราบความต้องการของครูแล้วจึงวางแผนการนิเทศเพื่อตอบสนองความต้องการนั้น ๆ (วิจิตร วรุฒบางกูร กาญจนา ศรีกาฬสินธุ์ และ สุพิชญา ธีระกุล 2524:21) และโครงการนิเทศที่ต้นต้นต้องเป็นโครงการที่สนองความต้องการของนักเรียน ครู หรือของโรงเรียน รวมทั้งชุมชนโดยได้รับการสนับสนุนจากทุกฝ่าย (กฤษณี น้ำเพชร 2521:52)

เพื่อเป็นการแก้ไขปัญหาการเรียนการสอนภาษาอังกฤษระดับมัธยมศึกษาตอนปลายให้ถูกต้อง และเพื่อให้งานนิเทศการศึกษาฝ่ายต่าง ๆ ที่มีหน้าที่หลักในการให้คำแนะนำช่วยเหลือและให้บริการทางวิชาการแก่ครู เป็นไปอย่างได้ผลสอดคล้องกับความต้องการของครูและจุดมุ่งหมายของการนิเทศการศึกษา ผู้วิจัยจึงเห็นความสำคัญและความจำเป็นที่จะต้องมีการศึกษาความต้องการเกี่ยวกับการนิเทศการสอนของครูภาษาอังกฤษระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ในเขตกรุงเทพมหานคร เพื่อหาแนวทางในการแก้ไขปัญหและปรับปรุงงานนิเทศการสอนวิชาภาษาอังกฤษระดับมัธยมศึกษา ในเขตกรุงเทพมหานครให้ตรงกับความต้องการของครูผู้สอนอย่างแท้จริง ซึ่งจะส่งผลให้ครูภาษาอังกฤษระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ได้รับการปรับปรุงหรือพัฒนาการสอนของตนให้ดียิ่งขึ้น อันจะนำไปสู่ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายให้สูงขึ้น ตามที่พึงปรารถนาในที่สุด

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาความต้องการเกี่ยวกับการนิเทศการสอนของครูภาษาอังกฤษระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย สังกัดกรมสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร

หอสมุดกลาง สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ขอบเขตของการวิจัย

1. การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาความต้องการเกี่ยวกับการนิเทศการสอนของครูภาษาอังกฤษตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2524
2. การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาเฉพาะครูสอนภาษาอังกฤษ ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร โดยจำแนกโรงเรียนออกเป็น 3 ขนาด คือ ขนาดกลาง ขนาดใหญ่ และขนาดใหญ่พิเศษ
3. ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้
  - 3.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่ ขนาดของโรงเรียน ประกอบด้วย โรงเรียนขนาดกลาง ขนาดใหญ่ และขนาดใหญ่พิเศษ
  - 3.2 ตัวแปรตาม คือ ความต้องการเกี่ยวกับการนิเทศการสอน

คำถามที่ต้องการคำตอบจากการวิจัย

ครูผู้สอนภาษาอังกฤษระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย มีความต้องการที่จะรับการนิเทศการสอนภาษาอังกฤษในชั้นใด

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย

1. เพื่อเป็นข้อมูลสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา และผู้มีหน้าที่ในการนิเทศการสอนภายในโรงเรียนมัธยมศึกษาให้วางแผนและดำเนินการนิเทศการสอนแก่ครูภาษาอังกฤษระดับมัธยมศึกษาตอนปลายได้อย่างเหมาะสม และสอดคล้องกับความต้องการของครูภาษาอังกฤษอย่างแท้จริง
2. เพื่อเป็นข้อมูลสำหรับหน่วยงานและผู้มีหน้าที่นิเทศการสอนวิชาภาษาอังกฤษระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย เพื่อประโยชน์ในการปรับปรุงและพัฒนาการนิเทศการสอนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น
3. เพื่อเป็นข้อมูลแก่ผู้ที่สนใจที่จะศึกษาและดำเนินการวิจัยเกี่ยวกับเรื่องนี้ให้กว้างขวางยิ่งขึ้น
4. เพื่อส่งเสริมให้การใช้หลักสูตรวิชาภาษาอังกฤษระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2524 ดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพตามจุดมุ่งหมาย

คำนิยามศัพท์เฉพาะ

ความต้องการการนิเทศการสอน หมายถึง ความต้องการคำแนะนำ ช่วยเหลือเกี่ยวกับการสอนภาษาอังกฤษในด้านต่าง ๆ ได้แก่ ด้านหลักสูตร เนื้อหาวิชา วิธีการสอนและเทคนิคการสอน สื่อการเรียนการสอน การวัดผลและการประเมินผล ด้านภาษาศาสตร์ วัฒนธรรมของเจ้าของภาษา จิตวิทยาทั่วไปและจิตวิทยาการเรียนรู้ภาษา ในงานวิจัยนี้จะศึกษาจากคะแนนความรู้ ความเข้าใจของครู จากการตอบแบบวัดความรู้ความเข้าใจแล้วแปรผลเป็นความต้องการ

วิชาภาษาอังกฤษ หมายถึง รายวิชาต่าง ๆ ที่บรรจุไว้ในหลักสูตรภาษาอังกฤษระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2524 ของกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ

ครู หมายถึง ผู้สอนวิชาภาษาอังกฤษระดับมัธยมศึกษาตอนปลายในโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ในเขตกรุงเทพมหานคร

โรงเรียนมัธยมศึกษา หมายถึง สถานศึกษาในสังกัดกองการมัธยมศึกษา กรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งจัดการศึกษาถึงระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ได้แก่ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4-5-6 ในกรุงเทพมหานคร

โรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดกลาง หมายถึง โรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีนักเรียนตั้งแต่ 500-1,499 คน

โรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ หมายถึง โรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีจำนวนนักเรียนตั้งแต่ 1,500-2,499 คน

โรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ หมายถึง โรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีจำนวนนักเรียนตั้งแต่ 2,500 คนขึ้นไป

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูผู้สอนวิชาภาษาอังกฤษระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย สังกัดกรมสามัญศึกษา ในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวนทั้งสิ้น 1,244 คน โดยจำแนกตามขนาดของโรงเรียนได้ดังนี้

1.1.1 ประชากรในโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดกลาง จำนวน 5 โรงเรียน
มีจำนวนทั้งสิ้น 36 คน

1.1.2 ประชากรในโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ จำนวน 52 โรงเรียน
มีจำนวนทั้งสิ้น 552 คน

1.1.3 จำนวนประชากรในโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ จำนวน
41 โรงเรียน มีจำนวนทั้งสิ้น 656 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง

จำนวนตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คำนวณจากจำนวนประชากร
ทั้งหมด โดยใช้สูตรของ ทาโร ยามาเน (Taro Yamane) คือ

$$n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

n = จำนวนตัวอย่างประชากรทั้งหมด

N = จำนวนประชากรทั้งหมด

e = ค่าความคลาดเคลื่อนเป็น .05

(Yamane 1973:725)

ได้จำนวนตัวอย่างประชากรทั้งสิ้น 303 คน แล้วคำนวณหาตัวอย่างประชากร
ในโรงเรียนแต่ละขนาด โดยวิธีการเทียบสัดส่วน จำแนกตามขนาดโรงเรียนได้ดังนี้

1.2.1 จำนวนตัวอย่างประชากรในโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดกลาง มี
จำนวนทั้งสิ้น 9 คน

2.2.2 จำนวนตัวอย่างประชากรในโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ มี
จำนวนทั้งสิ้น 134 คน

2.2.3 จำนวนตัวอย่างประชากรในโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ
มีจำนวนทั้งสิ้น 160 คน

ทำการสุ่มตัวอย่างเพื่อให้ได้ตัวอย่างประชากรในโรงเรียนแต่ละขนาด โดยวิธี

สุ่มแบบง่าย (Simple Random Sampling)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามและแบบวัดความรู้ความเข้าใจซึ่งแบ่งออกเป็น 2 ตอนคือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามชนิดตรวจสอบ (Check list) และชนิดปลายเปิด (Open ended) ถามเกี่ยวกับสถานภาพส่วนตัว และสภาพในการปฏิบัติงานของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่

สถานภาพส่วนตัว ประกอบด้วย เพศ อายุ วุฒิการศึกษา ประสบการณ์ในการสอนภาษาอังกฤษ การเข้ารับการเพิ่มพูนความรู้เกี่ยวกับการสอนภาษาอังกฤษ

สภาพการปฏิบัติงาน ประกอบด้วย จำนวนคาบที่สอนต่อสัปดาห์ จำนวนรายวิชาที่สอนต่อภาคเรียน หน้าที่อื่น ๆ ที่ต้องปฏิบัตินอกเหนือจากการสอน

ตอนที่ 2 เป็นแบบวัดความรู้ความเข้าใจ มีลักษณะเป็นแบบเลือกตอบ (Multiple Choice) ถามเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจในการจัดการเรียนการสอนของครูภาษาอังกฤษ ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย โดยมีขั้นตอนและวิธีการสร้างดังนี้

ขั้นตอนและวิธีการสร้างเครื่องมือเพื่อใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ผู้วิจัยสร้างขึ้นโดยมีขั้นตอนและวิธีการดังต่อไปนี้

1. ศึกษาตำรา เอกสาร บทความ และงานวิจัยเกี่ยวกับหลักการ แนวคิด ทฤษฎี และข้อค้นพบเกี่ยวกับการนิเทศการศึกษา การนิเทศการสอน การจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาอังกฤษระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย สมรรถภาพอันพึงประสงค์ของครูภาษาอังกฤษ ระดับมัธยมศึกษา ปัญหาและความต้องการเกี่ยวกับการนิเทศการสอนของครูภาษาอังกฤษ ระดับมัธยมศึกษา

2. ปรีกษาและขอคำแนะนำจากผู้เชี่ยวชาญ โดยพิจารณาจากคุณวุฒิและประสบการณ์ในการสอนภาษาอังกฤษระดับมัธยมศึกษา เกี่ยวกับสมรรถภาพอันพึงประสงค์ของครูสอนภาษาอังกฤษระดับมัธยมศึกษา ในด้านต่าง ๆ จำนวน 11 ท่าน โดยจำแนกเป็น ผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนภาษาอังกฤษระดับมัธยมศึกษาที่ปฏิบัติงานอยู่ในสถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษา ผู้เชี่ยวชาญการสอนภาษาอังกฤษที่ปฏิบัติงานอยู่ในโรงเรียนมัธยมศึกษา และศึกษานิเทศก์วิชาภาษาอังกฤษ

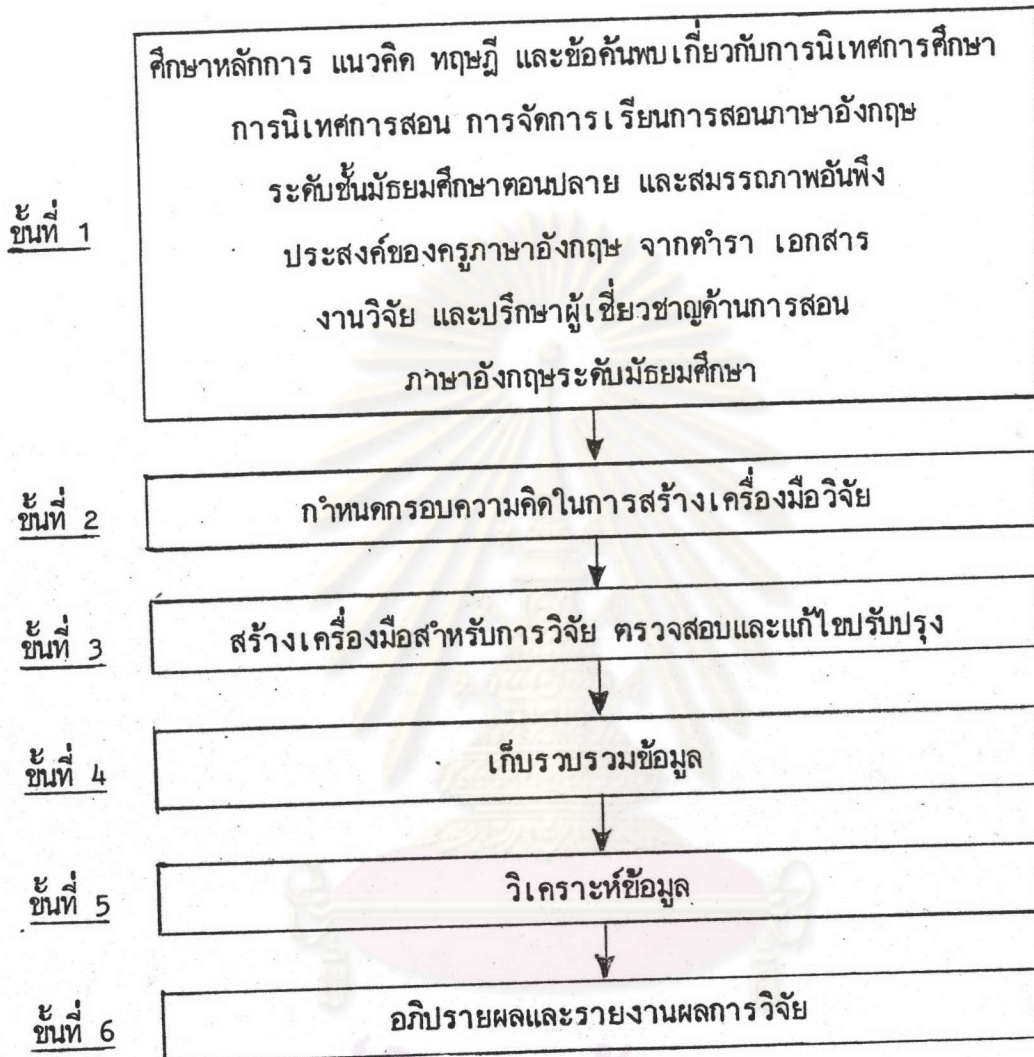
3. นำข้อมูลที่ได้จากการศึกษาค้นคว้า และคำแนะนำจากผู้เชี่ยวชาญมาประมวลเป็นกรอบความคิดหลักสำหรับการวิจัย ในการสร้างเครื่องมือและศึกษาค้นคว้าต่อไป

4. สร้างข้อคำถามให้ครอบคลุมรอบความคิดในการวิจัย
5. นำข้อคำถามที่สร้างขึ้นทั้งหมดไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบ พิจารณาและปรับปรุงแก้ไข
6. นำข้อคำถามของแบบวัดความรู้ความเข้าใจที่ได้รับการปรับปรุงแก้ไขแล้วไปให้ผู้เชี่ยวชาญชุดเดิมตรวจสอบความครอบคลุมของเนื้อหา ความตรงตามเนื้อหา (Content Validity) และภาษาที่ใช้ แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไข
7. ทดลองใช้ (Try Out) กับครูสอนภาษาอังกฤษระดับมัธยมศึกษาตอนปลายในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ที่ไม่ใช่กลุ่มประชากรที่ใช้ในการวิจัย จำนวน 30 คน
8. ในส่วนของแบบวัดความรู้ความเข้าใจ นำมาหาค่าความยากง่าย และหาค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อด้วยเทคนิค 27% แล้วนำข้อคำถามที่มีค่าความยากง่ายและค่าอำนาจจำแนกที่เหมาะสมมาหาค่าความเชื่อมั่นด้วยวิธี KR-20
9. เมื่อได้แบบสอบถามและแบบวัดความรู้ความเข้าใจฉบับสมบูรณ์แล้ว จึงดำเนินการส่งให้กลุ่มตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการวิจัยต่อไป

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ขั้นตอนในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีขั้นตอนในการดำเนินงานดังนี้

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ส่งและรับคืนแบบสอบถามและแบบวัดความรู้ความเข้าใจไปยังกลุ่มตัวอย่างประชากรตามโรงเรียนต่าง ๆ ด้วยตนเองเป็นบางส่วนและส่วนที่เหลือใช้บริการทางไปรษณีย์

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลในแต่ละตอนดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลด้านสถานภาพส่วนตัวและสภาพการปฏิบัติงานของผู้ตอบแบบสอบถาม

ในส่วนที่เป็นแบบตรวจสอบ วิเคราะห์โดยใช้ค่าร้อยละตามขนาดโรงเรียน ในส่วนที่เป็นแบบปลายเปิด วิเคราะห์โดยใช้ค่าร้อยละ ตามความถี่ ตามขนาดโรงเรียน และนำเสนอในรูปของตารางประกอบ คำบรรยาย

ตอนที่ 2 ข้อมูลด้านความรู้ ความเข้าใจในการจัดการเรียนการสอนของครูภาษาอังกฤษ วิเคราะห์โดยใช้ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เป็นรายด้าน เพื่อหาสภาพของระดับความรู้ความเข้าใจในการจัดการเรียนการสอนในค้ำต่าง ๆ ตามขนาดโรงเรียน รวมทั้งหาระดับความต้องการเกี่ยวกับการนิเทศการสอน เป็นรายด้านและรายข้อตามขนาดโรงเรียน โดยพิจารณาจากเกณฑ์คะแนนความรู้ความเข้าใจ แล้วนำเสนอในรูปตารางประกอบคำบรรยาย

ลำดับชั้นในการเสนอผลการวิจัย

การเสนอผลการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้จัดลำดับชั้นของการนำเสนอข้อมูลออกเป็น 5 บท โดยแต่ละบทประกอบด้วยข้อมูลในเรื่องต่อไปนี้

บทที่ 1 กล่าวถึงความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา วัตถุประสงค์ของการวิจัย ขอบเขตของการวิจัย ประโยชน์ของการวิจัย คำนิยามศัพท์เฉพาะ วิธีดำเนินการวิจัย ลำดับชั้นในการเสนอผลการวิจัย

บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย ประกอบด้วย วัตถุประสงค์ของการวิจัย ประชากรและกลุ่มตัวอย่างประชากร เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย การเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล สถิติที่ใช้ในการวิจัย

บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

บทที่ 5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

บรรณานุกรม

ภาคผนวก